

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин
та безпеки бізнесу
Протокол № 14 від 15.06.2026 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної
роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

**КОМП'ЯЄНС-МЕНЕДЖМЕНТ
робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)**

Галузь знань	<i>всі</i>
Спеціальність	<i>всі</i>
Освітній рівень	<i>другий (магістерський)</i>
Освітня програма	<i>всі</i>

Статус дисципліни	<i>вибіркова</i>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>

Розробник:
к.е.н., доцент

Олександра ГРОНЬ

Завідувач кафедри
міжнародних
економічних відносин
та безпеки бізнесу

Ірина ОТЕНКО

Харків
2026

ВСТУП

Сучасне професійне та організаційне середовище характеризується посиленням регуляторних вимог, цифровізацією процесів, зростанням етичних, репутаційних, ESG- та кіберризиків. У цих умовах комплаєнс-менеджмент є не лише інструментом дотримання вимог, а важливою складовою відповідального управління, довіри та стійкості організації.

Європейська інтеграція України, розвиток міжнародної співпраці та поширення сучасних стандартів відповідального ведення діяльності підвищують вимоги до знання правових, етичних і корпоративних норм. Незалежно від професійної сфери особливого значення набувають питання запобігання корупції та конфлікту інтересів, захисту персональних даних, доброчесної взаємодії з партнерами, соціальної відповідальності, ESG та управління ризиками.

Партнери, інвестори, клієнти, працівники, регулятори та інші стейкхолдери дедалі частіше оцінюють не лише результати діяльності організації, а й прозорість її рішень, доброчесність поведінки, захист даних, екологічні та соціальні практики. Дієва система комплаєнсу допомагає попереджати порушення, зменшувати можливі втрати, підтримувати довіру та забезпечувати відповідальний розвиток.

Знання основ комплаєнс-менеджменту є актуальним для фахівців різних спеціальностей, оскільки професійна діяльність передбачає роботу з правилами, даними, ресурсами, партнерами, управлінськими рішеннями та етичними дилемами. Опанування дисципліни дозволяє розпізнавати комплаєнс-ризики у власній професійній сфері та обґрунтовувати відповідальні способи дій.

Розроблення дисципліни здійснювалося в межах проєкту Erasmus+ EUComplianceM4UA «Впровадження європейського підходу комплаєнс-менеджменту у вищій освіті України», що співфінансується Європейським Союзом. Під час розроблення навчальних матеріалів було використано досвід, рекомендації та матеріали, надані університетами-партнерами з країн Європейського Союзу, що дозволило інтегрувати до змісту дисципліни приклади та практичні кейси з європейської бізнес-практики. Їх опрацювання сприяє формуванню практичного розуміння особливостей впровадження комплаєнсу в різних галузях і країнах, розвитку навичок критичного аналізу комплаєнс-викликів та здатності оцінювати можливості застосування й адаптації європейських практик до українського регуляторного та організаційного контексту.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів системного розуміння принципів і ролі комплаєнс-менеджменту, розвиток умінь ідентифікувати й оцінювати комплаєнс-ризики, аналізувати правові, етичні та внутрішні вимоги, застосовувати базові інструменти комплаєнсу та обґрунтовувати відповідальні управлінські рішення у різних професійних і організаційних контекстах.

Навчальна дисципліна «Комплаєнс-менеджмент» сприяє формуванню міждисциплінарних компетентностей щодо аналізу нормативних, етичних і репутаційних вимог, оцінювання комплаєнс-ризиків і наслідків рішень,

застосування базових інструментів комплаєнсу та формування професійного мислення на засадах законності, доброчесності, прозорості й соціальної відповідальності. Міжнародні стандарти, європейські регуляторні вимоги та кейси організацій різних сфер використовуються для розширення професійного контексту та розвитку здатності застосовувати принципи комплаєнсу у власній сфері діяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

формування системного розуміння сутності, принципів, функцій та основних елементів комплаєнс-менеджменту в діяльності сучасних організацій;

поглиблення знань щодо правових, регуляторних, етичних та внутрішніх вимог, міжнародних стандартів і сучасних підходів у сфері комплаєнсу;

формування вмінь ідентифікувати, аналізувати та оцінювати комплаєнс-ризиків, визначати їх можливі наслідки для організації та професійної діяльності;

розвиток навичок аналізу комплаєнс-політик і процедур, внутрішнього контролю, моніторингу, аудиту, управління ризиками третіх сторін та захисту даних;

розвиток здатності аналізувати етичні та комплаєнс-дилеми, обґрунтовувати відповідальні рішення та формувати практичні рекомендації;

формування здатності застосовувати принципи й інструменти комплаєнс-менеджменту в різних професійних, організаційних та цифрових середовищах з урахуванням європейських і міжнародних тенденцій.

Об'єктом навчальної дисципліни є процеси забезпечення відповідності діяльності організацій і професійної поведінки правовим, регуляторним, етичним та внутрішнім вимогам.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні засади, стандарти та практичні інструменти комплаєнс-менеджменту для ідентифікації й оцінювання комплаєнс-ризиків, попередження порушень та обґрунтування відповідальних рішень у різних сферах діяльності.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти	Результати навчання
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	Організовувати та здійснювати ефективну комунікацію всередині команди, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті
Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрямки розвитку, розробляти та впроваджувати відповідні стратегії та плани	Визначити проблеми в організації та обґрунтувати методи їх вирішення

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти	Результати навчання
Здатність оцінювати можливі ризики та соціально-економічні наслідки управлінських рішень	Оцінити потенційні ризики та соціально-економічні наслідки управлінських рішень
	Розробляти та керувати соціально-економічними проектами та комплексними заходами, враховуючи їхні цілі, очікувані соціально-економічні наслідки, ризики, законодавчі, ресурсні та інші обмеження
Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструменти управління, зокрема відповідно до визначених цілей та міжнародних стандартів	Володіти навичками прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
Здатність аналізувати та структурувати організаційні проблеми, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію; навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.	
Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин та їх вплив на економічний розвиток країн	Зрозуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та впровадити принципи соціальної відповідальності в діяльність суб'єктів міжнародних економічних відносин

Після опанування навчальної дисципліни здобувач буде здатний:

Розуміти важливість комплаєнсу та вміти визначати основні принципи комплаєнсу в міжнародному економічному контексті

Знати основні міжнародні та українські нормативні акти, що стосуються міжнародного бізнесу та інвестицій (e.g., GDPR, AMLA, CSRD)

Визначати та аналізувати основні ризики, пов'язані з комплаєнсом у глобальному бізнес-середовищі

Інтерпретувати ключові процедури комплаєнсу, включаючи належну перевірку, протоколи для інформаторів та кодекси етики

Застосовувати ключові інструменти та методи комплаєнсу у практичних ситуаціях

Аналіз комплаєнс-кейси, що стосуються транскордонних або цифрових регуляторних проблем

Презентувати ключові висновки та рекомендації щодо комплаєнсу у письмовій формі / у вигляді презентації, використовуючи відповідні формати

Пояснювати, впроваджувати та застосовувати нормативи комплаєнсу в організації

Визначати основні види операційної діяльності, які потребують формальних політик та процедур управління ризиками

Визначати основні закони та процедурні вимоги, необхідні для комплаєнсу

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Основи комплаєнс-менеджменту

Сутність, цілі, принципи та еволюція комплаєнс-менеджменту. Місце комплаєнсу в системі корпоративного управління, управління ризиками та забезпечення організаційної доброчесності.

Основні елементи системи комплаєнс-менеджменту та їх взаємозв'язок; роль і функції комплаєнс-підрозділу та комплаєнс-офіцера. Міжнародні стандарти та підходи у сфері комплаєнсу, зокрема ISO 37301, ISO 37001, ISO 31000, COSO та рекомендації ОЕСР.

Значення комплаєнсу для забезпечення довіри, репутації, доступу до фінансування та розвитку партнерських відносин. Особливості розвитку комплаєнс-функції в умовах цифровізації, посилення регуляторних вимог, зростання очікувань стейкхолдерів та міжнародної взаємодії.

Тема 2. Правові, регуляторні та внутрішні вимоги комплаєнсу

Джерела та види комплаєнс-вимог: законодавство, регуляторні акти, міжнародні стандарти, договірні зобов'язання, внутрішні політики та очікування стейкхолдерів. Основні напрями українського регулювання у сфері антикорупції, протидії відмиванню коштів, захисту даних, конкуренції, санкцій та відповідальності організацій.

Ключові європейські та міжнародні регуляторні акти і підходи: GDPR, FCPA, UK Bribery Act, нормативні вимоги ЄС у сфері AML, whistleblowing, sustainability та цифрового регулювання. Міжнародні стандарти як орієнтир для побудови системи комплаєнсу.

Визначення релевантних комплаєнс-вимог залежно від сфери діяльності, характеру операцій, стейкхолдерів і використання цифрових технологій. Співвідношення зовнішніх вимог, внутрішніх правил організації та професійних стандартів.

Тема 3. Комплаєнс-ризик-менеджмент

Сутність комплаєнс-ризиків та його місце в загальній системі ризик-менеджменту організації. Ризик-орієнтований підхід до комплаєнсу. Методи ідентифікації, оцінювання, пріоритизації та моніторингу комплаєнс-ризиків; матриці ризиків, heat maps, індикатори ризику та red flags.

Визначення превентивних, контрольних і коригувальних заходів. Оцінювання ризиків третіх сторін і застосування процедур due diligence.

Типові комплаєнс-ризики у різних сферах діяльності: взаємодія з контрагентами, закупівлі, робота з даними, фінансові операції, проєктна діяльність та цифрові сервіси. Врахування міжнародних і транскордонних ризиків у разі їх релевантності.

Тема 4. Формування культури комплаєнсу та організаційної доброчесності

Сутність культури комплаєнсу та її роль у забезпеченні доброчесної поведінки працівників. Значення *tone from the top*, етичного лідерства, відповідальності керівників та залучення персоналу. Розроблення і застосування кодексів поведінки, комплаєнс-політик та процедур, програм навчання і внутрішньої комунікації.

Формування *speak-up culture*, організація каналів повідомлення про порушення, конфіденційність і захист викривачів. Вплив організаційних, професійних і культурних відмінностей на сприйняття правил та поведінку працівників. Адаптація комплаєнс-комунікацій і процедур до особливостей середовища без зниження стандартів доброчесності.

Тема 5. Внутрішній контроль, комплаєнс-аудит та звітність

Місце внутрішнього контролю, моніторингу та аудиту в системі комплаєнс-менеджменту. Основні види контролів, розподіл ролей і відповідальності, документування та підтвердження виконання контрольних процедур.

Види та етапи комплаєнс-аудиту; планування аудиту, формування висновків і рекомендацій.

Виявлення порушень, аналіз їх першопричин, визначення коригувальних заходів і запобігання повторенню.

Комплаєнс-звітність для керівництва, наглядових органів, регуляторів та інших стейкхолдерів.

Особливості побудови контролю і звітності в організаціях різного масштабу та сфери діяльності; взаємодія керівництва, операційних підрозділів, комплаєнс-функції та внутрішнього аудиту.

Тема 6. Сталий розвиток, соціальна відповідальність та дотримання ESG-принципів

Взаємозв'язок комплаєнс-менеджменту, соціальної відповідальності, ESG та сталого розвитку. Основні екологічні, соціальні та управлінські аспекти відповідальної діяльності організацій. Права людини, трудові стандарти, відповідальне постачання, екологічні вимоги та запобігання *greenwashing*. Роль комплаєнсу у підтриманні відповідальної та стійкої діяльності.

Соціальна відповідальність організацій та взаємодія зі стейкхолдерами. Інтеграція ESG-принципів у стратегії, процеси та прийняття рішень. Перспективи розвитку відповідальних і сталих практик.

Основні міжнародні та європейські підходи до ESG і sustainability reporting, зокрема CSRD, ESRS, CSDDD, GRI та принципи відповідального ведення бізнесу ОЕСР. Роль комплаєнсу в забезпеченні достовірності ESG-практик і нефінансової звітності.

Екологічний комплаєнс: управління ресурсами, впливом на довкілля та ланцюгами постачання; ESG-звітність і розкриття інформації; greenwashing і репутаційні ризики.

Вплив європейських вимог, очікувань партнерів та інших стейкхолдерів на організації в Україні. Значення ESG-факторів для довіри, фінансування, партнерств і довгострокової стійкості.

Тема 7. Ділова етика та доброчесність у сфері комплаєнсу

Основні етичні принципи та цінності організації. Етичне лідерство. Співвідношення правових вимог, етичних норм і корпоративних стандартів поведінки. Моделі прийняття етичних рішень.

Корпоративні політики і процедури: Кодекси Етики. Конфлікт інтересів, подарунки і ділова гостинність, фаворитизм, шахрайство та інші ризики недоброчесної поведінки. Запобігання та виявлення шахрайства; механізми запобігання, виявлення та реагування на порушення.

Типові етичні дилеми у корпоративному середовищі; комплаєнс-дилеми; розроблення ефективної програми з етики та комплаєнсу.

Етичне прийняття рішень у різних професійних та організаційних контекстах. Вплив культурних і поведінкових чинників на сприйняття допустимої поведінки та необхідність дотримання єдиних принципів доброчесності.

Тема 8. Цифровий комплаєнс, захист даних та кібербезпека

Поняття цифрового комплаєнсу та основні ризики цифровізації організаційних процесів. Вимоги до збору, оброблення, зберігання і захисту персональних та корпоративних даних. Основні положення GDPR, українського законодавства про захист персональних даних та міжнародних стандартів інформаційної безпеки.

Кіберризики, data breaches, phishing, insider threats та основні принципи реагування на кіберінциденти. Privacy by Design і відповідальність організації за захист інформації. Особливості використання хмарних сервісів і цифрових платформ, передачі даних третім сторонам та транскордонної передачі даних у разі її здійснення.

Тема 9. Майбутні тенденції та нові комплаєнс-виклики

Вплив цифрової трансформації на розвиток комплаєнс-менеджменту. Використання RegTech, автоматизованого моніторингу, data analytics та цифрових інструментів для виявлення і контролю комплаєнс-ризиків.

Комплаєнс-ризик застосування штучного інтелекту: прозорість алгоритмів, дискримінація, захист даних, відповідальність та людський контроль.

Основні принципи регулювання штучного інтелекту в ЄС та їх значення для організацій. Відмінності у підходах до регулювання цифрових технологій, розвиток цифрової етики та необхідність відповідального використання нових технологій.

Нові вимоги до комплаєнс-функції в умовах технологічних змін, автоматизації, глобалізації та ускладнення регуляторного середовища. Формування навичок прогнозування нових комплаєнс-ризиків.

Тема 10. Замикаючи цикл: комплаєнс як стратегічна основа розвитку сучасної організації. Інтегрований практикум

Узагальнення ролі комплаєнс-менеджменту в забезпеченні відповідального, стійкого та ефективного розвитку сучасної організації. Інтеграція правових, регуляторних, ризикових, етичних, ESG та цифрових аспектів комплаєнсу.

Оцінювання комплаєнс-готовності організації, визначення ключових ризиків, прогалин і пріоритетних заходів удосконалення. Формування та захист практичних рекомендацій з урахуванням сфери діяльності організації.

Групова презентація результатів інтегрованого завдання, взаємооцінювання та воркшоп із комплаєнс-сценаріїв. Підсумкове оцінювання та рефлексія результатів навчання за дисципліною.

Перелік практичних занять, а також завдань наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік практичних занять / завдань

Назва теми та завдання	Зміст
Тема 1. Практичне заняття. Завдання 1.	Аналіз кейсів «Зіпсований шлях» та «Марія та відсоток за сприяння»: визначення порушених правил, комплаєнс-ризиків і можливих наслідків; обґрунтування варіантів дій та ролі системи комплаєнсу у запобіганні порушенням.
Тема 2. Практичне заняття. Завдання 2.	«Регуляторний профіль організації». Порівняння комплаєнс-вимог для організацій різних типів і сфер діяльності. Визначення релевантних нормативно-правових вимог, ключових регуляторних ризиків та необхідних комплаєнс-процедур.
Тема 3. Практичне заняття. Завдання 3.	Розгляд ситуацій, виконання завдань. Комплаєнс-ризик порівняно з іншими категоріями ризиків; «Одна методика - різні ризики». Формування реєстру комплаєнс-ризиків і heat map для організацій різних типів. Визначення та пріоритизація ризиків з урахуванням сфери діяльності та регуляторного середовища.

Назва теми та завдання	Зміст
Тема 4. Практичне заняття. Завдання 4.	Практичне заняття, кейс-стаді. «Code of Conduct & Speak-Up Lab». Порівняння кодексів етики та механізмів повідомлення про порушення в українських організаціях і Типового кодексу UNIC для МСБ. Визначення ключових елементів культури доброчесності та можливостей їх адаптації для різних типів організацій.
Тема 5. Практичне заняття. Завдання 5.	Робота в малих групах. Види комплаєнс-аудитів: внутрішній, зовнішній, тематичний; «Mini Compliance Audit». Аналіз окремого процесу організації; оцінювання комплаєнс-контролів, виявлення control gaps та визначення необхідних коригувальних заходів.
Тема 6. Практичне заняття. Завдання 6.	Розгляд проблемних ситуацій у групах. Вирішення ситуаційних завдань. «ESG Комплаєнс: нові правила - нові вимоги до бізнесу». Аналіз змін європейських ESG-вимог і наближення законодавства України до вимог ЄС. Оцінювання їх впливу на звітність, бізнес-процеси, екологічні й соціальні практики, ланцюги постачання та комплаєнс-системи українських організацій.
Тема 7. Практичне заняття. Завдання 7.	«Етика в дії». Управлінські симуляції щодо конфлікту інтересів, подарунків і ділової гостинності, фаворитизму, особистих зв'язків, тиску керівництва та інших етичних дилем. Оцінювання наслідків та обґрунтування управлінського рішення.
Тема 8. Практичне заняття. Завдання 8.	Кейс «Термінове проведення платежу» та управлінська симуляція «Data Breach: 24 години на рішення». Аналіз цифрового шахрайства та інцидентів із даними; визначення red flags, compliance gaps та заходів реагування і запобігання повторним порушенням.
Тема 9. Практичне заняття. Завдання 9.	«AI в організаціях: виклики комплаєнсу». Аналіз використання AI-рішення в організаціях різних сфер; визначення регуляторних, етичних, data-protection та кібербезпекових ризиків і необхідних compliance controls. Обґрунтування управлінського рішення.
Тема 10. Практичне заняття	«Compliance 360°: комплаєнс-профіль української організації». Презентація комплексної оцінки обраної організації за відкритими джерелами: вимоги, ризики, політики, контролю, культура, ESG і digital compliance; визначення основних прогалин і пріоритетів удосконалення.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
Тема 1	Опрацювання теоретичних та інтерактивних матеріалів: Інтерактивний підручник «Комплаєнс-менеджмент», розділ 1 «Вступ до комплаєнсу: чому це важливо»; Навчальний посібник «Комплаєнс-менеджмент», розділ 1 «Основи та філософія комплаєнс-менеджменту». Подкаст 21 «Мова комплаєнсу: як говорити про складне просто».

Назва теми	Зміст
	Індивідуальне завдання: аналіз 2–3 статей або кейсів про корпоративні скандали, зокрема з української практики; визначення комплаєнс-порушень, причин і наслідків та заходів, які могли б запобігти порушенням або зменшити їх наслідки.
Тема 2	Опрацювання теоретичних та інтерактивних матеріалів: Інтерактивний підручник, розділ 2 «Основи комплаєнсу: закони, нормативні акти та стандарти»; Навчальний посібник, розділи 3 «Правові засади й міжнародні стандарти комплаєнсу» і 9 «Антикорупційна політика й корпоративний комплаєнс». Подкаст 3 «Правові горизонти міжнародного комплаєнсу». Індивідуальне завдання «Хвилі розвитку комплаєнсу»: аналіз ключових нормативно-правових актів і регуляторних змін, що визначали розвиток комплаєнсу в Україні та світі; визначення нових вимог до організацій і відповідних комплаєнс-інструментів.
Тема 3	Опрацювання теоретичних та інтерактивних матеріалів: Інтерактивний підручник, розділ 4 «Управління комплаєнс-ризиками»; Навчальний посібник, розділи 8 «Управління комплаєнс-ризиками» і 13 «Комплаєнс у транснаціональних корпораціях, комплаєнс третіх сторін і ланцюгів постачання». Подкаст 8 «Карта ризиків: як передбачити і попередити порушення». Індивідуальне завдання: аналіз комплаєнс-ризиків обраної української організації; визначення red flags, релевантних нормативних вимог та пріоритетних ризиків.
Тема 4	Опрацювання теоретичних та інтерактивних матеріалів: Інтерактивний підручник, розділи 3 «Розуміння корпоративного комплаєнсу: управління та відповідальність» і 6 «Система звітності та повідомлення про порушення»; Навчальний посібник, розділи 4 «Система управління комплаєнсом: елементи та функції» і 10 «Оцінка ефективності комплаєнс-менеджменту. Звітність». Подкаст 10 «Чи працює система? Оцінка ефективності та звітність». Індивідуальне завдання: розроблення матриці контролів та 5–7 показників оцінювання їх ефективності для обраного процесу; визначення нормативних і внутрішніх критеріїв контролю.
Тема 5	Опрацювання теоретичних та інтерактивних матеріалів: Інтерактивний підручник, розділ 8 «Виклики глобального комплаєнсу»; Навчальний посібник, розділи 11 «Комплаєнс-менеджмент для досягнення цілей ESG, корпоративного сталого розвитку та соціального впливу» і 13 «Комплаєнс у транснаціональних корпораціях, комплаєнс третіх сторін і ланцюгів постачання». Подкаст 11 «Комплаєнс для сталого розвитку: ESG як етична стратегія». Індивідуальне завдання: аналіз sustainability / ESG / CSR-звіту української компанії; визначення змін у вимогах ЄС та українському законодавстві в умовах євроінтеграції й оцінювання їх можливого впливу на звітність, бізнес-процеси.

Назва теми	Зміст
Тема 6	Опрацювання теоретичних та інтерактивних матеріалів: Інтерактивний підручник, розділ 7 «Індивідуальний комплаєнс: особистісна відповідальність та поведінка»; Навчальний посібник, розділ 2 «Ділова етика, доброчесність і комплаєнс». Подкасти 2 «Етика бізнесу: як народжується доброчесність» та 18 «Психологія порушень і поведінкові ризики». Індивідуальне завдання: аналіз етичних дилем.
Тема 7	Опрацювання теоретичних та інтерактивних матеріалів: Інтерактивний підручник «Комплаєнс-менеджмент», розділ 7 «Індивідуальний комплаєнс: особистісна відповідальність та поведінка», розділ 8 «Виклики глобального комплаєнсу»; Навчальний посібник «Комплаєнс-менеджмент», розділ 2 «Ділова етика, доброчесність і комплаєнс». Подкаст 2 «Етика бізнесу: як народжується доброчесність»; Подкаст 18 «Психологія порушень і поведінкові ризики». Індивідуальне завдання: аналіз міжнародного корпоративного кейсу Volkswagen Dieselgate.
Тема 8	Опрацювання теоретичних та інтерактивних матеріалів: Інтерактивний підручник «Комплаєнс-менеджмент», розділ 9 «Комплаєнс захисту даних та безпеки»; Навчальний посібник «Комплаєнс-менеджмент», розділ 12 «ІТ-рішення для комплаєнс-менеджменту (захист даних, штучний інтелект, кібербезпека)». Подкаст 12 «Цифрова етика в епоху AI та кібербезпеки». Індивідуальне завдання: аналіз Privacy Policy обраної компанії або організації.
Тема 9	Опрацювання теоретичних та інтерактивних матеріалів: Інтерактивний підручник «Комплаєнс-менеджмент», розділи 8 «Виклики глобального комплаєнсу» і 9 «Комплаєнс захисту даних та безпеки»; Навчальний посібник «Комплаєнс-менеджмент», розділ 12 «ІТ-рішення для комплаєнс-менеджменту (захист даних, штучний інтелект, кібербезпека)», розділ 13 «Комплаєнс у транснаціональних корпораціях, комплаєнс третіх сторін і ланцюгів постачання». Подкаст 19 «Комплаєнс у часи змін: адаптація до нових викликів». Групове завдання: підготовка короткої дослідницької записки Compliance Foresight Note із визначенням 3–5 тенденцій, їх впливу на комплаєнс та можливих наслідків для обраної професійної сфери.
Тема 10	Опрацювання теоретичних та інтерактивних матеріалів: Інтерактивний підручник «Комплаєнс-менеджмент», розділ 11 «Підсумовуючи: формування комплаєнс-мислення» та релевантні розділи 2, 4, 8, 9; Навчальний посібник «Комплаєнс-менеджмент», розділи 3 «Правові засади й міжнародні стандарти комплаєнсу», 8 «Управління комплаєнс-ризиками», 11 «Комплаєнс-менеджмент для досягнення цілей ESG, корпоративного сталого розвитку та соціального впливу», 12 «ІТ-рішення для комплаєнс-менеджменту (захист даних, штучний інтелект, кібербезпека)», 13 «Комплаєнс у транснаціональних корпораціях,

	комплаєнс третіх сторін і ланцюгів постачання»; «Перелік питань для самостійної оцінки якості знань». Подкаст 25 «Майбутнє комплаєнсу: між алгоритмами і людяністю». Аналіз, дослідження та підготовка презентації. Групове завдання: «Оцінювання комплаєнс-готовності організації» з урахуванням особливостей обраної сфери діяльності.
--	--

Кількість годин лекційних та практичних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні: лекції (Теми 1–9), міні-лекції (Теми 5–7), проблемні лекції (Теми 4–6, 10).

Наочні: демонстрація навчальних матеріалів (Теми 1–10), подкасти та відеоматеріали (Теми 1–10).

Практичні та інтерактивні: практичні роботи (Теми 2–9), семінари-дискусії (Теми 1, 10), кейс-стаді та симуляції управлінських рішень (Теми 1, 4, 7–9), бізнес-ігри (Теми 3, 7), презентація результатів командної роботи (Тема 10).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Семестровий контроль за дисципліною «Комплаєнс-менеджмент» проводиться у формі семестрового заліку.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи; для дисциплін, формою семестрового контролю яких є залік, оцінюється сумою набраних балів: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти бути атестованим – 60 балів.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: виконання практичних і ситуаційних завдань (33 бали), презентація результатів завдання (15 балів), домашні завдання (27 балів), колоквиум (25 балів).

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Комплаєнс-менеджмент : навчальний посібник для магістрів / А. Арнаут, А. Фоменко, І. Андрощук, М. Васильєва, О. Гронь та ін. 2025. 332 с.
2. Комплаєнс-менеджмент : інтерактивний підручник. Розроблено в межах проєкту Erasmus+ EUComplianceM4UA. <https://vscht.futurebooks.cz/kategorie/25-eucompliance4ua>

Додаткова

3. Compliance Navigator: шлях до відповідального та ефективного бізнесу. URL: <https://business.diaa.gov.ua/initiative/compliance-navigator>
4. ISO 37301:2021: Compliance management systems - Requirements with guidance for use. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/en/#iso:std:iso:37301:ed-1:v1:en>
5. ISO 37302:2025. Compliance management systems - Guidance for the evaluation of effectiveness. URL: <https://www.iso.org/standard/37302>
6. ISO 37303:2025 - Compliance management systems – Guidance for competence management. URL: <https://www.iso.org/standard/37303>
7. ISO 37001:2025. Anti-bribery management systems - Requirements with guidance for use. URL: <https://www.iso.org/standard/37001>
8. ISO 31000:2018. Risk management - Guidelines. URL: <https://www.iso.org/standard/65694.html>
9. OECD (2023), OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct, OECD Publishing, Paris, URL: <https://doi.org/10.1787/81f92357-en>.
10. OECD. OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct. OECD Publishing, Paris, 2018. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct_15f5f4b3-en.html
11. Travis Waugh. Fully Compliant: Compliance Training to Change Behavior. ASTD. 2019. 232 p.
12. Bleker-van Eyk, S. C., and R. A. M. Houben, editors. Handbook of Compliance & Integrity Management : Theory and Practice. Wolters Kluwer, 2017. 415 p.
13. Klappe, B., Keunen, M. (2022). Case: Non-compliance at Fokker Services. In: Beeres, R., Bertrand, R., Klomp, J., Timmermans, J., Voetelink, J. (eds) NL ARMS Netherlands Annual Review of Military Studies 2021. NL ARMS. T.M.C. Asser Press, The Hague. https://doi.org/10.1007/978-94-6265-471-6_4
14. Schwartz M. S. Business Ethics: An Ethical Decision-Making Approach. Wiley-Blackwell, 2017. <https://doi.org/10.1002/9781118393390>
15. Haney, J. M., & Lutters, W. (2023). From Compliance to Impact: Tracing the Transformation of an Organizational Security Awareness Program. arXiv. <https://arxiv.org/abs/2309.07724>

Нормативно-правові та регуляторні ресурси

16. Законодавство України : офіційна база даних Верховної Ради України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
17. EUR-Lex: офіційна база законодавства та інших документів Європейського Союзу. URL: <https://eur-lex.europa.eu/>

Інформаційні ресурси в інтернеті

18. Project EUComplianceM4UA. URL: <https://eucompliance4ua.eu/>
19. EUComplianceM4UA. Educational Podcasts. YouTube-канал проєкту.
<https://www.youtube.com/@eucompliance4ua>
20. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна «Комплаєнс-менеджмент». URL: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=12743>

Застереження

Підготовку цього повідомлення профінансовано Європейським Союзом. Водночас висловлені погляди та думки належать виключно авторам і не обов'язково відображають позицію Європейського Союзу або Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні Європейське виконавче агентство з питань освіти та культури (EACEA) не несуть відповідальності за них.